

آفریقا

کیفرخواستی علیه جهان نابرابری

ترجمه آرش کمانگر

مقدمه مترجم: همان طور که می‌دانید موضوع آفریقا یکی از مفاد اصلی دستور جلسه سران هشت کشور معظم سرمایه‌داری در کانادا بود که به مدت دو روز اواخر ماه ژوئن با حضور نمایندگانی از سازمان وحدت آفریقا و از جمله کوفی عنان - دبیرکل سازمان ملل - برگزار گردید. نمایندگان حکومت های آفریقا برای کاهش ابعاد فاجعه، فلاکت، گرسنگی و بیماری در این قاره، طرحی را به همراه آورده بودند که عنوان آن «مشارکت نوین برای توسعه آفریقا» بود، اما بسیاری از سران کشورهای جی ۸، طرح را غیر واقعی و زیاده خواهانه ارزیابی نمودند. به همین خاطر و علیرغم فشار جنبش های اجتماعی گوناگون بین المللی و از جمله تظاهرات مداوم هزاران انسان ترقیخواه در شهر کالگری، سران کشورهای پیشرفته صنعتی (منهای روسیه که خود محتاج کمک بود) تنها به اعطای ۶ میلیارد دلار کمک سالیانه به کشورهای این قاره (که حدود ۹۰۰ میلیون نفر را در خود جای داده) به تصویب رساندند. در حالیکه همزمان برای بلامنازع کردن هژمونی نظامی آمریکا و زمین گیر کردن زرادخانه اتمی روسیه و البته به بهانه جلوگیری از دسترسی کشورها و نیروهای تروریست به این سلاح ها، مبلغی در حدود ۲۰ میلیارد دلار را به تصویب رساندند تا در ازای کنترل انبارها و نیروگاه های اتمی روسیه به حکومت «پوتین» اعطا شود. به علاوه کمک ناچیز کشورهای امپریالیستی به کشورهای آفریقایی را می‌توان با هزینه سرسام آور پذیرایی و حفظ امنیت اجلاس دو روزه جی ۸ مقایسه کرد که حدود نیم میلیارد دلار برای مردم کانادا «آب» خورد که ۳۰۰ میلیون دلار آن فقط صرف حفظ امنیت اجلاس شد. اما نگاهی گذرا به مشکلات و فجایع عدیده قاره آفریقا - بویژه ساکنان جنوب صحرای آفریقا - به روشنی ثابت می‌کند که معضلات قاره عمیق تر از آن است که بتوان با اینگونه اقدامات محدود و نمایشی از ابعاد آن کاست. در همین راستا من گزارشی از روزنامه ونکوورسان مورخ ۲۴ ژوئن انتخاب کرده ام که تا حدود زیادی شمایی از ابعاد دهشت در این قاره به دست می‌دهد.

* * *

* مشخصات قاره آفریقا:

- به لحاظ وسعت، آفریقا دومین قاره جهان محسوب می‌شود با مساحتی بالغ بر ۳۰ میلیون کیلومتر مربع، که از یک سو میان دریای مدیترانه تا دماغه «امید نیک» و از سوی دیگر میان «شاخ آفریقا» تا اقیانوس اطلس امتداد دارد.

- ده ها سال تحقیقات علمی دانشمندان ثابت کرده که نخستین انسان ها، در قاره آفریقا بوده که تکامل خود را به اتمام رساندند.

- میزان جمعیت، متجاوز از ۸۱۸ میلیون نفر.

- دارای فرهنگی غنی با متجاوز از دو هزار زبان مختلف یا ۳۰ درصد کل زبان های رایج در دنیا.

- غنی به لحاظ منابع طبیعی (مواد معدنی، نفت و گاز) که امکانات اولیه ای برای توسعه صنعتی، معدنی و کشاورزی محسوب می‌شوند.

* چالش ها:

آمارهای کلیدی موجود حکایتگر معضلات جدیدی هستند که به شدت بهداشت، اقتصاد و وضعیت اجتماعی و سیاسی قاره آفریقا را تحت تاثیر قرار داده‌اند. مضاف بر این چالش‌ها می‌توان از فقر، عقب ماندگی تکنولوژیک و منازعات نظامی نیز نام برد.

* بهداشت در قاره:

در قیاس با دیگر مناطق جهان، این قاره دارای پایین‌ترین میزان طول عمر، بالاترین میزان مرگ و میر نوزادان و مرگ ناشی از زایمان و بالاترین میزان تولد و رشد جمعیت می‌باشد.

- میزان مرگ و میر نوزادان در هر هزار تولد ۸۸ نفر می‌باشد (برای مقایسه در کانادا این رقم ۵/۵ نفر در هر هزار تولد است)

- به ازای هر هزار نفر جمعیت ۳۸ تولد در سال صورت می‌گیرد حال آنکه این میزان در کانادا ۱۱ تولد است.

- متوسط طول عمر و یا شانس زندگی ۵۴ سال می‌باشد (در مقایسه این میزان در کانادا ۷۹ سال است)

- میزان رشد جمعیت طی نیم قرن (از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۵۰) ۱۲۰ درصد خواهد بود.

- قریب نیمی از مرگ و میرها ناشی از بیماری‌های عفونی می‌باشد که اساسا می‌توان آنها را در سه

بیماری خلاصه کرد: مالاریا، سل و ایدز. کشورهای جنوب صحرائ آفریقا به تنهایی ۹۰ درصد از ۳۰۰ تا ۵۰۰ میلیونی را که در جهان مبتلا به مالاریا هستند را در خود جای داده‌اند، در میان یک میلیون نفری که هر سال در جهان بر اثر بیماری مالاریا جان می‌بازند، اکثریت بزرگی از کودکان آفریقایی وجود دارند، بویژه در مناطق دوردست و فقیری که با مشکل دسترسی به خدمات درمانی روبرو هستند.

به علاوه هر ساله در جنوب صحرائ آفریقا ۱/۵ میلیون مورد سل ثبت می‌شود. ابعاد بیماری‌ها به نحو دهشتناکی در حال افزایش است که یکی از نتایج رشد ابتلا به ویروس اچ.آی.وی و ایدز محسوب می‌گردد.

به رغم برخی اقدامات موفقیت آمیز در پاره‌ای از کشورها نظیر اوگاندا، ایدز در حال حاضر به مهمترین عامل مرگ و میر در مناطق جنوب صحرائ آفریقا تبدیل شده است. از میان ۲۱ کشوری که در جهان دارای بیشترین مبتلایان به ویروس اچ.آی.وی هستند که از قضا همگی در جنوب صحرائ آفریقا واقع شده‌اند در چهار کشور با بیشترین مبتلایان یعنی بوتسوانا، مالاوی، موزامبیک و سوازیلند، میزان طول عمر به شدت کاهش یافته و به زیر چهل سال رسیده است. ۲۸ میلیون از ساکنان این کشورها به ویروس ناقل بیماری ایدز دچار هستند (یعنی کمی کمتر از کل جمعیت کانادا) بی‌آنکه تحت مراقبت و معالجه قرار داشته باشند. اکثریت این مبتلایان ظرف یک دهه آینده جان خود را از دست خواهند داد.

* آموزش:

قاره آفریقا پایین ترین نرخ «مدرسه رو» های جهان را دارد و تنها منطقه ای از جهان که تعداد کودکانی که قادر به مدرسه رفتن نیستند، در حال افزایش است. از میان بیش از ۱۴۰ میلیون کودک و نوجوان ساکن جنوب صحرائ آفریقا، تنها یک چهارم فقرا و دختران روستایی در مدارس ابتدایی تحصیل می‌کنند. میزان متوسط بزرگسالانی که کمتر از سه سال درس خوانده‌اند، از همه نقاط دنیا کمتر است.

* فقر:

فقر در آفریقا، شدیدتر و گسترده تر از همه نقاط جهان است. حدود نیمی از ساکنان جنوب صحرائ آفریقا، کمتر از یک دلار آمریکا در روز درآمد دارند. در آمد سرانه افراد امروزه حتی کمتر از دهه ۱۹۶۰ می‌باشد.

* تجارت:

سهم کشورهای جنوب صحرائ آفریقا از تجارت جهانی، از دهه ۶۰ میلادی به این سو، دایما در حال کاهش بوده است، به طوری که هم اکنون این کشورها تنها کمتر از دو درصد بازرگانی بین‌المللی را به خود اختصاص می‌دهند. تازه بخش اعظم همین تجارت نیز توسط «آفریقای جنوبی» و سه چهارم کشور دیگر صورت می‌گیرد.

آفریقا به علاوه عمده منطقه ای از جهان است که سرانه سرمایه گذاری و پس انداز آن، از سال ۱۹۷۰ به بعد مداوما در حال کاهش بوده است.

* عقب ماندن از انقلاب تکنولوژیک:

تعداد افرادی که در نیویورک آمریکا به شبکه جهانی اینترنت متصل هستند، به تنهایی از کل قاره آفریقا بیشتر است. به استثنای آفریقای جنوبی، در سایر مناطق این قاره، در ازای هر هزار نفر جمعیت تنها پنج خط تلفنی وجود دارد حال آنکه این میزان در کانادا ۶۵۵ خط تلفن برای هر هزار نفر می‌باشد.

* جنگ:

منازعات مسلحانه، به طور مستقیم یا غیرمستقیم زندگی نیمی از ساکنان جنوب صحرائ آفریقا را تحت تاثیر خود قرار داده است و بیشتر از سیل و قحطی، سبب مرگ و آوارگی مردم می‌شود. جنگ های داخلی در این منطقه بیشتر از هر نقطه ای از جهان است. از هر پنج آفریقایی، یک نفر تحت تاثیر این نوع جنگ ها می‌باشد.

هفته نامه پیوند ، چاپ کانادا ، شماره ۴۲۳